

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve složení z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: **a) V. H., b) I. K., a c) nezletilý I. K.**, zastoupeni Mgr. Petrem Suchánkem, advokátem, sídlem Výstaviště 405/1, Brno, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, sídlem Olšanská 2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. listopadu 2019 č. j. CPR-33693-8/ČJ-2019-930310-V240, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně a) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. ledna 2020 č. j. 34 A 40/2019 -49

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a) a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje o správním vyhoštění žalobkyně a). Žalobci proti tomuto rozhodnutí podali žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Krajský soud rozsudkem označeným v návěti žalobu zamítl.

[2] Dne 25. února 2020 obdržel Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobkyně a) (dále též „stěžovatelka“) proti rozsudku krajského soudu. Součástí kasační stížnosti byl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svůj návrh stěžovatelka podepřela odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. listopadu 2014 č. j. 1 Azs 160/2014 - 25 a ze dne 1. října 2015 č. j. 2 Azs 219/2015 - 23. Poukázala na újmu, která jí a jejímu nezletilému synovi [žalobce c)] hrozí a která je zřejmá již ze samotné povahy rozhodnutí o správním vyhoštění, spočívající v porušení práva na spravedlivý proces (nemožnost osobní účasti v kasačním řízení) a práva na respektování soukromého a rodinného života. Stěžovatelka se na Ukrajinu nemá kam vrátit a rozhodnutí o správním vyhoštění bude velmi závažným zásahem do soukromého a rodinného života jejího a zejména jejího nezletilého syna. Přesun jedenáctiletého dítěte do zcela neznámého prostředí, ve kterém nemá žádné kamarády ani rodinu, kde nezná nikoho jiného než svou matku a kde se hovoří jazykem, ve kterém nebylo vychovááno, je velkým zásahem do jeho psychického vývoje. Takový zásah není v souladu s nejlepším zájmem dítěte. Nejlepší zájem nezletilého syna stěžovatelky je přitom nutno zohledňovat i v řízení, kde nezletilý sám není účastníkem, jehož výsledek se však úzce dotýká jeho práv.

[3] Usnesením č. j. 6 Azs 28/2020 - 18 ze dne 16. března 2020 Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovatele právního zástupce z řad advokátů, a to Mgr. Petra Suchánka, advokáta, sídlem Výstaviště 405/1, Brno.

[4] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Její osobní přítomnost v České republice není nezbytná, neboť v kasačním řízení musí být zastoupena advokátem. Nadto jí již dříve bylo uloženo správní vyhoštění a její syn také nemá žádné pobytové oprávnění.

[5] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnosti odkladný účinek. Nejvyššímu správnímu soudu je však dána možnost jej na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 22. prosince 2003 č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS, *„poskytnutí odkladného účinku má mimořádný charakter: soud tu totiž před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy“.*

[8] V usnesení ze dne 19. listopadu 2014 č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, č. 3169/2015 Sb. NSS, nicméně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva [...] na respektování soukromého života.“*

[9] Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 23. října 2019 č. j. 6 Azs 203/2019 - 18, je-li hrozba nenahraditelné újmy spatřována jen v nuceném opuštění území České republiky, samo o sobě to zpravidla nestačí. Aby mohlo být návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno, musely by k pouhé existenci pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění přistoupit další okolnosti (například skutečnost, že v České republice pobývají i nezletilé děti cizince, jako tomu bylo ve věci rozhodované Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 6 Azs 88/2018). Tato další okolnost je přítomna i v nyní posuzovaném případě.

[10] V citovaném usnesení č. j. 6 Azs 203/2019 - 18 Nejvyšší správní soud i tak odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal s argumentací, že stěžovatel sice v případě svého nuceného opuštění České republiky, resp. Evropské unie utrpí zásah do své právní sféry v podobě ztížené možnosti osobně se účastnit probíhajícího řízení o kasační stížnosti, popřípadě dalších navazujících řízení, v jeho případě však nešlo o újmu citelnou a nenahraditelnou, neboť je zastoupen advokátem a zpravidla v kasačním řízení není prostor pro uplatnění práva na projednání věci v přítomnosti stěžovatele (srov. § 109 odst. 2 s. ř. s.), a pro případ zrušení napadených rozhodnutí vzhledem ke geografické poloze Ukrajiny nelze mít za nepřekonatelnou překážku případný návrat stěžovatele prostřednictvím krátkodobé návštěvy v režimu bezvízového styku. Tento předpoklad ovšem za nynějšího nouzového stavu a objektivního ztížení pohybu osob přes státní hranice zjevně neplatí.

[11] Pobyt stěžovatelky na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti nelze považovat za rozporný s důležitým veřejným zájmem. Stěžovatelce bylo uloženo správní vyhoštění za neoprávněný pobyt bez víza a cestovního dokladu několika týdnů od 3. 2. 2019

pokračování

do 25. 3. 2019, přitom krajský soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že na území ČR stěžovatelka pobývala již od roku 2002 na základě různých právních titulů. Stěžovatelka tedy kromě neoprávněného pobytu nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost. Nejvyšší správní soud dále nezjistil, že by setrvání stěžovatelky na území České republiky způsobilo újmu jakékoli jiné osobě. Nadto Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s.).

[12] Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, a to jak ve vztahu k rozsudku krajského soudu, tak k rozhodnutí žalovaného.

[13] Nejvyšší správní soud na závěr připomíná, že *rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. října 2005 č. j. 8 As 26/2005 - 76). Nynější přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tudíž nebude mít žádný vliv na způsob, jakým Nejvyšší správní soud rozhodne o věci samé. Rovněž platí, že soud může usnesení o přiznání odkladného účinku *i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly* (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 2. dubna 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu